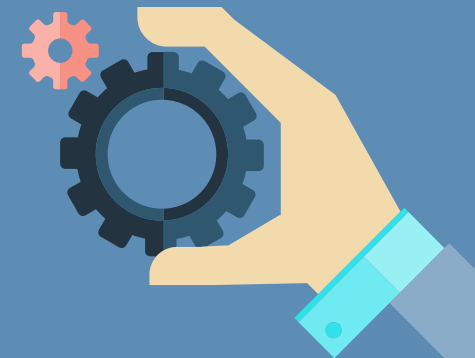

Tuet elinkeinolliseen toimintaan 2023-2027

LEADER

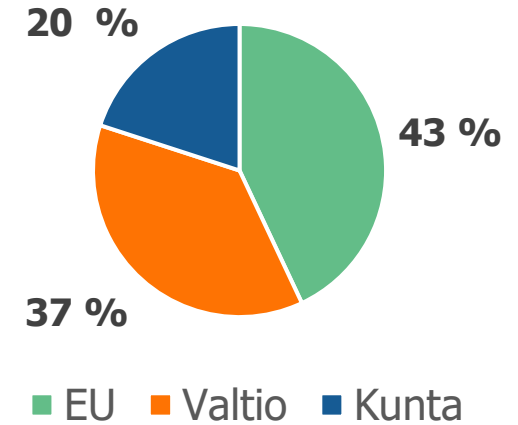
Ykkösakseli

Anu Pekanniemi

Julkinen rahoitus

- ✓ Kehittämisen painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet
- ✓ Valintakriteerit
- ✓ Hanketukiin 3,8 miljoonaa euroa

- ✓ Suomen yhteisen maaseutupolitiikan strategiasuunnitelma (CAP27)
- ✓ Maaseudun kehittämiseen myönnettävät tuet
  - ✓ Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023 - 2027
  - ✓ Valtioneuvoston asetus maaseudun yritystuesta rahoituskaudella 2023 - 2027 (yritysVNA)

EU:n maaseuturahoitus

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin osarahoittama

Mitä uutta?

- Entistäkin voimakkaampi painotus ympäristö- ja ilmastotoimiin
- Osaaminen, innovaatiot ja digitalisaatio ovat läpileikkaavia teemoja kaikissa toimissa
- Hyöty/tulos-näkökulma entistä vahvempi
- Ykkösakselin uusi paikallisen kehittämisen strategia **Ykkösakseli 2030**
- Ykkösakselin uudet **valintakriteerit**
- Haku on jatkuvaa, mutta hankkeet käsitellään **valintajaksoittain**
- Hyrrä uudistuu vuonna 2023 käyttöliittymältään ja toiminnoiltaan. Uudistunutta Hyrrää on entistä helpompi käyttää eri laitteilla ja ohjeet on tuotu osaksi käyttöliittymää.
- Kaikki tuet haetaan sähköisesti Hyrrä-asiointipalvelussa. Paperihakemuksia ei enää ole. Organisaatioilta edellytetään suomi.fi-palvelun valtuuksia.

Yleistä rahoituksesta

Toimenpidettä ei ole aloitettu ennen kuin hakemus on tullut vireille.

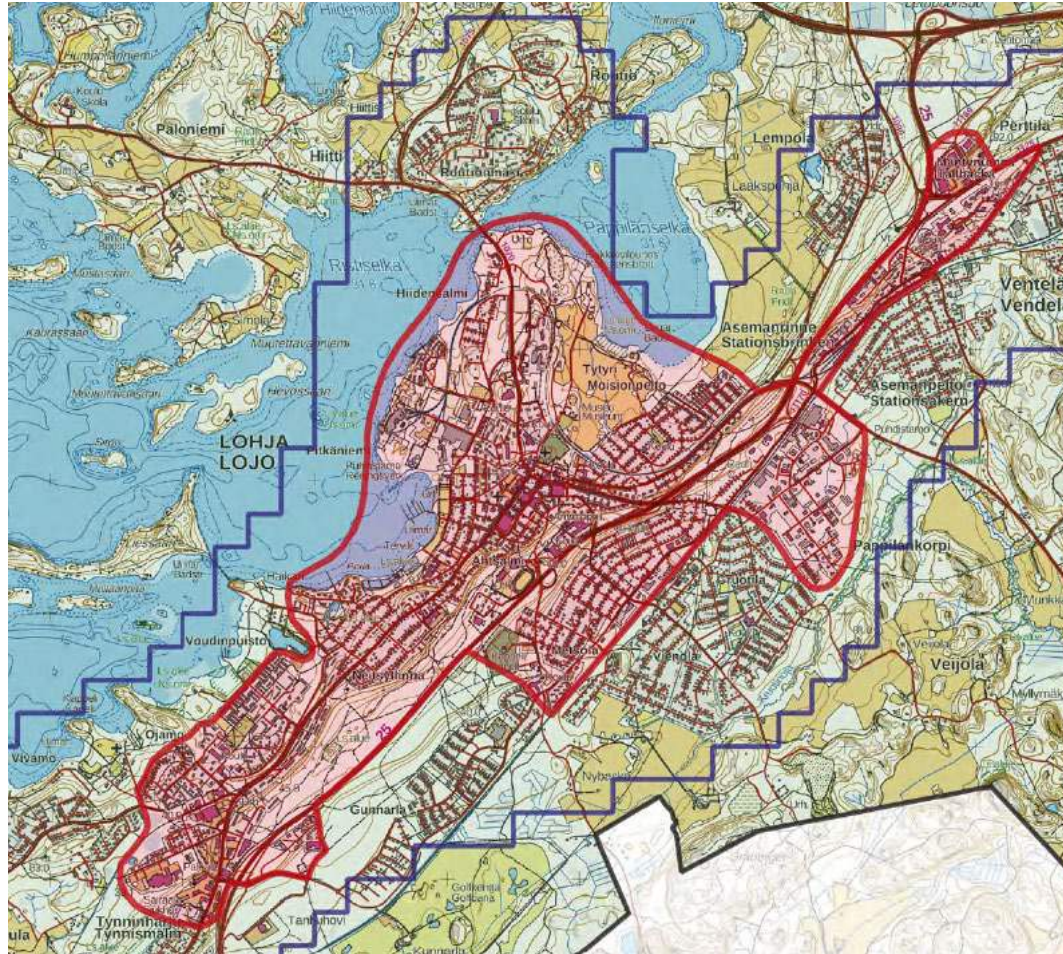
Tuki on harkinnanvaraista ja hallitus linjaa tuen myöntämistä. Kilpailutilanne huomioidaan!

Tukea voidaan myöntää maaseutualueille (Lohjan ja Salon keskustaa rajattu pois).

Tuki maksetaan jälkikäteen hankkeen todellisten kustannusten perusteella tai kertakorvauksena.

Elinkeinollisilla hankkeilla tavoitellaan yritysten kasvua, kehittymistä ja uudistumista. Parempia mahdollisuuksia maaseutualueille!

Lohjan ja Salon aluerajaukset

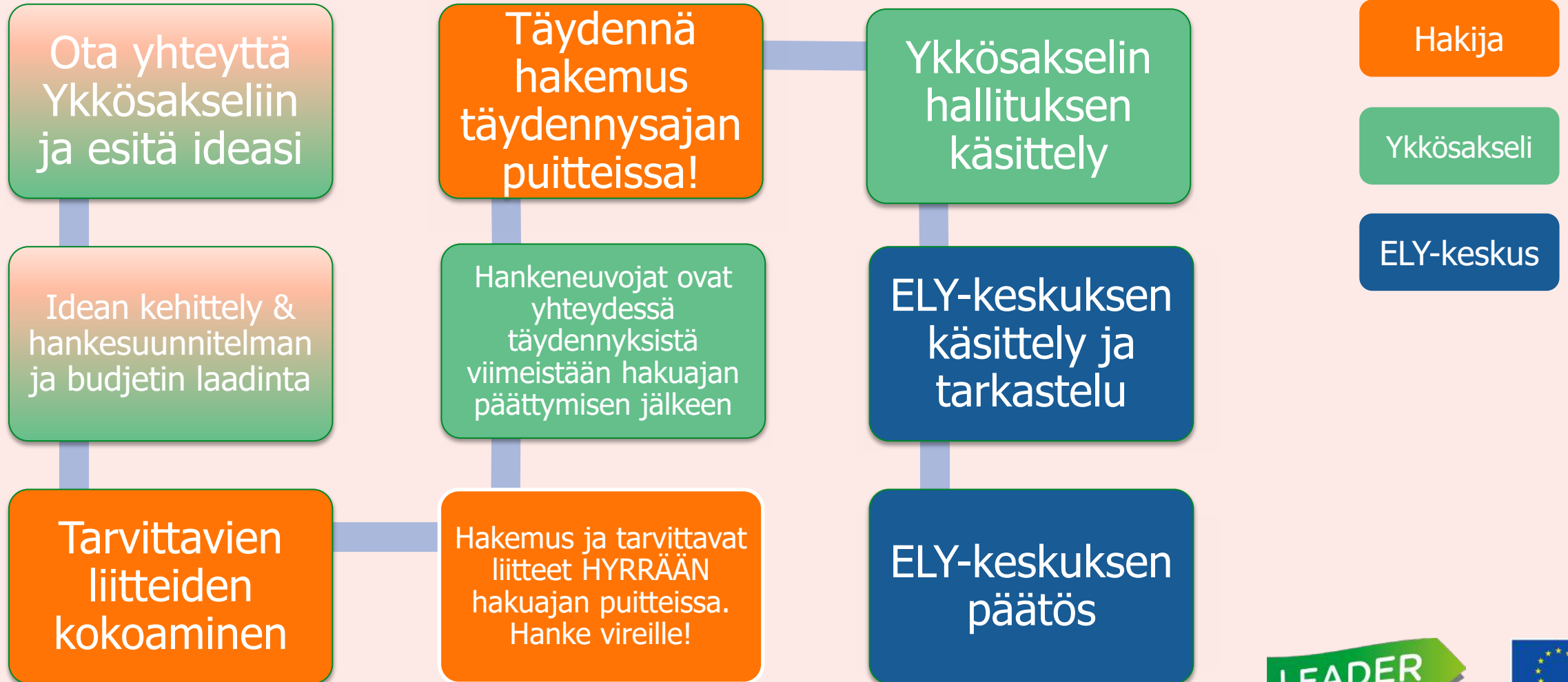

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin osarahoittama

Miten tuen hakeminen tapahtuu?

Leader-rahoitus yrityksille 2023-2027

- Yritystoiminnan kokeilu 2 500 €
- Osa-aikaisen yritystoiminnan käynnistäminen 5 000 €
- Kokoaikaisen yritystoiminnan käynnistäminen 7 500 €

- Yritystoiminnan suunnittelu 1 000 €
- Yritystoiminnan kehittämisen valmistelu 2 000 €
- Kehittämisavustus 3 000 €

- Maatalouden kokeilutuki 2 500 – 7 500 €

- Investointituki 20 – 30 % (*kustannukset 5 000 -100 000 €*)
- Uusiutuvan energian investointeihin 30 %

- Omistajanvaihdoksen valmistelu 2500 - 5 000 €

- Muuhun elinkeinollisiin toimiin: yritysryhmät, viljelijäryhmät ja koulutus- sekä tiedonvälityshankkeet

Yritystoiminnan
käynnistäminen

Uusi!

Yritystoiminnan
kehittäminen

Uusi!

Yritystoiminnan käynnistäminen

- ✓ Yrittämisen kokeilu 2 500 € (ilman y-tunnusta, max 4 kk, työttömyysturvan kanssa yhteensopiva)
  - uuden liiketoiminnan kehittämiseen (pl. maatilakytkentäinen)
  - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
  - kokeilussa käytettävät aineet ja tarvikkeet, kone- tai tilavuokrat, tietojärjestelmät jne.
  - suunnitelma toteutuksesta ja kustannuksista
  - Vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Yritystoiminnan käynnistäminen

- ✓ Osa-aikaisen yrityksen käynnistysavustus uudelle yrittäjälle 5 000 € (aloittava yritys, y-tunnus oltava)
  - Tavoite 10 000 € liikevaihto vuodessa, työaika 10-35 h viikossa
  - esim. sesonkiluontoiseen yritystoimintaan (pl. maatilakytkenäinen) y-tunnus oltava
  - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
  - yritystoiminnan alussa käytettävät aineet ja tarvikkeet, kone- tai tilavuokrat, pienhankinnat, tietojärjestelmät jne.
  - suunnitelma toteutuksesta ja kustannuksista
  - vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Yritystoiminnan käynnistäminen

- ✓ Kokoaikaisen yrityksen käynnistysavustus uudelle yrittäjälle 7 500 € (starttirahan kanssa mahdollinen)
  - tavoite 15 000 € liikevaihto vuodessa, y-tunnus ja YEL-vakuutus oltava (pl. maatilakytkentäinen)
  - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
  - yritystoiminnan alussa käytettävät aineet ja tarvikkeet, kone- tai tilavuokrat, pienhankinnat, tietojärjestelmät jne.
  - suunnitelma toteutuksesta ja kustannuksista
  - vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Yritystoiminnan kehittäminen

- ✓ Yritystoiminnan suunnittelu 1 000 € (ilman y-tunnusta)
  - Lähtötilanteen ja edellytysten selvittely, liikeidean sparraus
  - 1-2 päivää asiantuntijapalveluita
  - Myös maatilakytkentäinen yritystoiminta
  - Maataloustuotteiden ensiasteen jalostusyrietyksille
- ✓ Yritystoiminnan aloittaminen 2 000 € (aloittava yritys, y-tunnus oltava)
  - Liiketoimintasuunnitelman laatimisen sparraus, käynnistys- tai investointituen hakemisen valmistelu
  - 2-3 päivää asiantuntijapalveluita
  - Myös maatilakytkentäinen yritystoiminta
  - Maataloustuotteiden ensiasteen jalostusyrietyksille

Yritystoiminnan kehittäminen

- ✓ Yritystoiminnan kehittäminen 3 000 € (yritystoimintaa vähintään yksi täysi tilikausi)
  - vakiintuneen liiketoiminnan kehittämiseen / laajentamiseen, EI yrityksen normaaliin toimintaan.
  - Myös maatilakytkenäinen yritystoiminta
  - Maataloustuotteiden ensiasteen jalostusyrittäjille
  - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
  - kehitettävään toimintoon liittyvät aineet ja tarvikkeet, matkat ja vuokrat
  - voidaan myöntää samalla hakijalle kolme kertaa tukikaudella 2023-2027
  - vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Maatalouden kokeilutuki

- ✓ Maatalouden kokeilutuki 2 500 – 7 500 €
  - maatalon y-tunnuksella uuden tuotteen, toimintatavan tai –mallin kokeiluun (uusien kasveja, viljelymenetelmiä, myyntikanavia, kumppanuusmaatalous)
  - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
  - kokeilussa käytettävät aineet ja tarvikkeet
  - kone-, tila- tai maa-alan vuokra
  - suunnitelma toteutuksesta ja kustannuksista
  - vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Tuki laajennus- ja kehittämisinvestointeihin, sekä uusiutuvan energian käyttöönottoon

- ✓ Investointituki 20, 25 tai 30 %
  - rakennusten hankinta ja rakentaminen (maapohjan arvo <10%)
  - uudet ja käytetyt koneet, laitteet, kalusto ja muu käyttöomaisuus
  - aineettomat investoinnit, kuten ohjelmistot, patentit, valmistusoikeudet
  - tuen määrä min 1 000€, 5 000 – 100 000 € kokonaiskustannukset
  - max. 5 htv:tä työllistävät yritykset Leaderin kautta
  - myös osa-aikaiseen yritystoimintaan
- ✓ Investoinnit uusiutuvan energian käyttöönottoon tai lisäämiseen **harvaan asutulla ja ydinmaaseudulla** 30 %
  - ✓ Yrityksen omaan tuotantoon tarvittavan energian tuottamiseen
  - ✓ Ei edellytä yritystoiminnan laajentamista

Tuki laajennus- ja kehittämisinvestointeihin

Tukea ei myönnetä seuraaviin investointeihin:

- ✓ Eläinten hankintaan
  - ✓ Maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun traktorin tai muun koneen hankintaan
  - ✓ Liikennealan investointeihin
  - ✓ Puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaan
  - ✓ Korvausinvestointeihin
  - ✓ Energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyviin investointeihin
  - ✓ Toisen yhtiön osakkeiden taikka liiketoiminnan hankintaan.
Poikkeus: kiinteistöyhtiön osakkeet toimitilaa varten
  - ✓ Investointiin, jonka tarkoituksena on ainoastaan toimitilojen tarjoaminen vuokralle
  - ✓ Kiinteistön tai rakennuksen hankintaan julkisyhteisöltä, ellei hankintaa tehdä markkinaehtoisesti
  - ✓ Kokonaisteholtaan yli kahden megawatin uusiutuvan energian tuotantolaitokseen
  - ✓ Aurinko- ja tuulivoimaloihin tai
  - ✓ Koneurakoinnin maansiirtokoneisiin
- ✓ Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus vahvistaa alueensa rahoituslinjaukset lähiaikoina

Tuki omistajanvaihdokseen

- ✓ Tuki omistajanvaihdokseen 5 000 €
  - ostettavan yrityksen sijaittava **harvaan asutulla tai ydinmaaseudulla**
  - asiantuntija- tai neuvontapalvelut omistajan vaihdoksen suunnitteluun
  - voidaan myöntää samalle hakijalle kerran kaudella 2023-2027
  - yrityskaupan ei välttämättä tarvitse toteutua hankeaikana
  - tuki myönnetään omistajanvaihdokseen liittyviin asiantuntijapalveluihin, mm. yrityksen hinnan määrittäminen, yrityskauppaneuvottelut, rahoituksen suunnittelu, verotukseen liittyvät asiat, kauppakirjojen valmistelu
  - suunnitelma toteutuksesta ja kustannuksista
  - vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Yritysryhmät ja viljelijäryhmät

✓ Yritysryhmät 3-10 yritystä:

- Uusia tuotteita, menetelmiä, tekniikoita, brändi, laatujärjestelmiä tms. kehitetään yhdessä
- Yhteistä + yrityskohtaista hyötyä (painotus yhteisessä)
- Hallinnoijana usein elinkeinojen kehittämissyhtiö, oppilaitos tms.

✓ Viljelijäryhmät 3-10 maataloutta harjoittavaa yritystä:

- Tavoitteena työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen ja muu vastaava kehittäminen
- Yhteistä + maatilakohtaista kehittämistä (painotus yhteisessä)
- Hallinnoijana kehittämissorganisaatio

✓ Valmisteluraha 5 000 €

- yritysryhmän kokoamiseen ja sitouttamiseen
- vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Koulutus ja tiedonvälitys

EU
2021/2115
6 artikla, a-i

- Edistävät erityistavoitteita, esim. edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen tehokasta hoitoa
- **Tiedonvälityksellä** edistetään innovaatioita, suunnitelmien ja selvitysten laatimista ja päivittämistä sekä tietojen vaihtoa ja levittämistä. Tiedonvälitys kohdistuu laajalle kohderyhmälle.
- **Koulutushankkeessa** voidaan toteuttaa verkkokoulutuksia, työpajoja, vertaisoppimista, valmennuksia, esittelytoimia sekä tila- ja yritysvierailuja. Kohderyhmänä maaseudun yrittäjät, viljelijät ja yhteisöt.
- Koulutus täydentää käytännön kokemusta ja säännönmukaista oppivelvollisuuteen perustuvaa koulutusta, keskiasteen, yliopisto- tai korkeakoulututkintoa kuulumatta osana perus- tai jatkotutkintokoulutukseen.
- Hakijalla tai toteuttajalla on ammattitaitoinen kouluttaja tai tiedonvälityksen toteuttaja, tarvittava pätevyys ja asianmukaiset valmiudet
- Hyväksyttävät kustannukset ovat henkilöstökulut, matkakustannukset, ostopalvelut, muut kulut ml. pienhankinnat ja kohtuulliset tarjoilukustannukset, sekä kansainvälisen yhteistyön kustannukset

Kiitos!

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama

Ykkösakseli

Kitulantie 11
25410 Suomusjärvi

www.ykkosakseli.fi

www.facebook.com/ykkosakseli

www.instagram.com/ykkosakseli

toimisto@ykkosakseli.fi

etunimi.sukunimi@ykkosakseli.fi